

Uitvoeringsprogramma 2024

Vergunningverlening I Toezicht I Handhaving

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Achtergrond.....	3
1.2	Doel.....	3
1.3	Inbedding.....	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Ontwikkelingen.....	5
3	Systematiek uitvoeringsprogramma.....	7
3.1	Inzet van VTH-instrumenten.....	7
3.2	inzet van uren.....	7
3.3	Bepaling formatie	7
4	Programmering van de uitvoering.....	8
5	Inzicht in inzet	10
6	Verantwoording.....	12
	Bijlage: Detailberekening.....	13

1 INLEIDING

1.1 ACHTERGROND

In het 'Beleidsplan Omgevingsrecht 2024 – 2027 - vergunningverlening, toezicht en handhaving' zijn onze omgevingsanalyse, prioriteiten en doelen vastgelegd. Het beleidsplan geeft weer 'wat' we willen bereiken vanuit een analyse van ons gebied.

In dit uitvoeringsprogramma VTH 2024 is opgenomen 'hoe' we dat gaan realiseren. Onze VTH-instrumenten zijn opgenomen met daarbij de intensiteit en capaciteit die is benodigd. Dat betekent dat we in dit uitvoeringsprogramma niet nogmaals ingaan op de doelen, prioriteiten, samenwerking met onze partners en de uitvoeringswijze. Dit staat uitgebreid beschreven in het beleidsplan en de daarin opgenomen bijlagen. Het uitvoeringsprogramma concentreert zich op de geplande uitvoering in 2024. Indien meer achtergrond is gewenst over de prioriteiten, doelen en de concrete aanpak dan verwijzen we in dit kader naar het beleidsplan en de bijlagen.

1.2 DOEL

In dit uitvoeringsprogramma is de capaciteit geraamd voor de VTH-instrumenten die we in 2024 gaan inzetten. Voor het overgrote deel gaat het om inzet die ook in de jaren daarna benodigd is. Het doel is om de middelen zo optimaal mogelijk in te zetten om de ambities uit het beleidsplan en op onze dienstverlening aan inwoners en bedrijven te realiseren. Het gaat om instrumenten die we inzetten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving fysiek domein.

Met dit uitvoeringsprogramma voldoen we aan bepalingen uit de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit waarin de landelijke kaders voor de gemeentelijke beleidscyclus zijn vastgelegd. De provincie beoordeelt vanuit Interbestuurlijke Toezicht (IBT) in welke mate we voldoen aan de kaders.

1.3 INBEDDING

De VTH-taken worden binnen onze gemeentelijke organisatie voornamelijk uitgevoerd door het team VTHV met bijdragen vanuit andere teams (waaronder Team Ruimtelijke Ordening en Team Realisatie en Beheer). Verder ligt de uitvoering ook bij Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) (milieu), de Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN) (brandveiligheid) en diverse partners, zoals provincie, waterschap en politie. De wijze van samenwerking met deze organisaties is in het beleidsplan vermeld. In dit uitvoeringsprogramma gaan we in op de VTH-instrumenten en de capaciteit die we als gemeente inzetten. De (werk)programma's van de ODBN en de VRBN zijn als bijlage toegevoegd.

Dit uitvoeringsprogramma vormt de leidraad voor de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken. De uitvoering kan door omstandigheden wijzigen. Dit wordt meegenomen in onze verantwoording over de VTH-uitvoering in ons jaarverslag VTH 2024.

Dit uitvoeringsprogramma en dan met name de detailberekening (rekenbestand) in de bijlage is tot stand gekomen met de inbreng van VTHV-medewerkers. In diverse sessies zijn de VTH-instrumenten uitputtend beschreven en zijn de doelen en prioriteiten uit het beleidsplan vertaald en geconcretiseerd naar verwachte aantallen en de geraamde inzet op die VTH-instrumenten. Deze werkwijze biedt een zo betrouwbaar mogelijke jaarplanning en heeft bijgedragen aan een gezamenlijk inzicht in de concrete aanpak en de onderlinge relaties tussen vakdisciplines. In dit kader kan worden gedacht aan vergunningverleners, toezichthouders en juridische handhavers.

1.4 LEESWIJZER

In *hoofdstuk 2* benoemen we de ontwikkelingen die impact hebben op onze taakuitvoering. We beschrijven in *hoofdstuk 3* de systematiek van het programmeren. In *hoofdstuk 4* maken we een doorvertaling van de inzetraming. Deze relateren we in *hoofdstuk 5* aan de beschikbare capaciteit. Tenslotte staat in *hoofdstuk 6* vermeld hoe we ons verantwoorden. In *bijlage 1* is een overzichtstabel opgenomen met de raming van de inzet. Dit is het uitvoeringsprogramma in detail. In *bijlage 2 en 3* zijn de werkprogramma's van de ODBN en VRBN opgenomen.

2 ONTWIKKELINGEN

Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet is één van de grootste wijzigingen in de wetgeving, betreffende het fysieke domein van de afgelopen decennia. De uitgangspunten van deze wet zijn participatie en integrale aanpak op basis van vertrouwen, met als doelen minder en overzichtelijkere regels, meer ruimte voor initiatieven van burgers en bedrijven en lokaal maatwerk. De Omgevingswet heeft gevolgen voor onze dienstverlening en voor de inzet van onze VTH-instrumenten. In ons VTH-beleidsplan en in dit uitvoeringsprogramma zijn deze gevolgen al zoveel mogelijk verwerkt.

Alle VTH-instrumenten in dit programma zijn volledig aangepast op de situatie onder de Omgevingswet. Ook de capaciteitsraming anticipeert op de nieuwe situatie en bijbehorende dienstverlening.

Met het pilotteam Omgeving – dat in 2023 is gestart - wordt de samenwerking tussen de teams VTHV en RO in 2024 verder (door)ontwikkeld om de integrale dienstverlening onder de Omgevingswet in te bedden.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Gelijktijdig met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. De private kwaliteitstoetsing zal vanaf 1 januari 2024 van toepassing zijn bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige bouw en voor verbouw vanaf 1 januari 2025. Dit betekent dat de gemeente bij een vergunning bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw de bouwtechnische aspecten niet meer hoeft te beoordelen of te controleren. Marktpartijen dragen er zelf zorg voor dat aantoonbaar aan wettelijke eisen wordt voldaan. Dit aan de hand van door die partijen te ontwikkelen methodes voor kwaliteitsborging.

Wat de gemeente blijft doen bij het afgeven van een omgevingsvergunning voor het bouwen, is de toets aan welstandseisen, het (tijdelijke) omgevingsplan en veiligheid voor de omgeving. Daarnaast dient de gemeente te controleren of de kwaliteitsborger werkt met een goedgekeurde methode, ontvangen we meldingen voorafgaand en na realisatie. Tevens beoordelen we aan de hand van de verklaring van de kwaliteitsborger of het bouwwerk voldoet aan de landelijke eisen en of het bouwwerk in gebruik kan worden genomen. Ook blijven we als gemeente het bevoegd gezag voor handhaving tijdens de bouwfase.

In het beleidsplan en in dit uitvoeringsprogramma zijn de gevolgen van de Wkb verwerkt in de VTH-instrumenten en in de capaciteitsraming. Bij de capaciteitsraming is de gefaseerde invoering van de Wkb meegenomen (1 januari '24 nieuwbouw en 1 januari '25 ook verbouw). Dat betekent dat voor een (groot) deel van dit jaar de capaciteit nog benodigd is voor de bouwtechnische toetsing en het toezicht voor de gevolgklasse 1 (verbouw) van bouwwerken onder de Wkb.

Net zoals bij de Omgevingswet anticipeert de capaciteitsraming op de nieuwe situatie, met de nodige onzekerheden over de invoering en werking van het nieuwe stelsel.

Openbare ruimte

Inwoners en bedrijven melden in toenemende mate overlast of situaties in de openbare ruimte. Met de verwachting dat we vanuit de toezichthouders en BOA's adequaat reageren op deze meldingen.

In dit uitvoeringsprogramma zetten we onze capaciteit in op het zoveel als mogelijk opvolgen van meldingen¹ en gebiedstoezicht /surveillance om overlastsituaties te voorkomen en om zelf te signaleren en op te treden.

Verder zijn we pro-actief door zichtbaar te zijn in de dorpen en wijken en door projectgericht toezicht uit te voeren (bijvoorbeeld rondom alcoholverstrekking, vuurwerk, ondermijning).

Complexiteit

Bij het beoordelen van voorgenomen ruimtelijke initiatieven neemt de complexiteit toe. Denk aan functieverandering van vrijkomende agrarische gebouwen, nieuwe initiatieven rondom energie opwekking, de situatie inzake stikstof. Dit werkt door in het tijdsbeslag op het beoordelen van dergelijke initiatieven.

¹ Anonieme meldingen worden in beginsel niet in behandeling genomen.

3 SYSTEMATIEK UITVOERINGSPROGRAMMA

3.1 INZET VAN VTH-INSTRUMENTEN

Voor de geplande werkzaamheden is in bijlage 1 benoemd welke instrumenten we inzetten en welke aantallen we verwachten. Dit is gebaseerd op een analyse van onze registratiesystemen met het aantal vergunningaanvragen, meldingen, handhavingsverzoeken en een voorspelling voor de situatie in het komende jaar. Daarbij geldt een bepaalde mate van onzekerheid omdat de Omgevingswet en de Wkb flinke veranderingen gaan betekenen, die we zoveel als mogelijk in de capaciteitsinzet hebben verwerkt. De komende jaren zullen we dan ook gaan benutten om goede kentallen te ontwikkelen en meer beeld te krijgen van de aantallen. Concreet betekent dit dat we ook meer tijd en aandacht zullen schenken aan het verder inrichten van onze systemen, welke ons in staat moeten stellen om op een makkelijke wijze sturingsinformatie te genereren.

3.2 INZET VAN UREN

De geplande aantallen VTH-instrumenten zijn - voor zover mogelijk - voorzien van een kengetal: een gemiddeld aantal uren, dat benodigd is om één instrument in te zetten (bijvoorbeeld een vergunning of melding afhandelen, toezicht uitoefenen). Door aantallen te vermenigvuldigen met kengetallen ontstaat een totaalbeeld van de verwachte benodigde uren. Voor een aantal instrumenten kunnen we (nog) geen aantallen en kengetallen inschatten; dan is volstaan met een onderbouwde urenraming.

3.3 BEPALING FORMATIE

Dit uitvoeringsprogramma geeft inzicht in en een onderbouwing van de formatie, die geraamd is om de gevraagde dienstverlening te bieden en om de prioriteiten en doelen uit het beleidsplan te realiseren. Dit is vergeleken met de formatie die beschikbaar is.

Daarbij dient wel de volgende kanttekening te worden geplaatst. In voorkomende gevallen doet zich de situatie voor dat een bepaalde medewerker voor bijv. 1 fte 'beschikbaar' is, resp. in de boeken staat (daar is structureel budget aan gekoppeld t.h.v. 1 fte), maar dat deze in de praktijk parttime werkt. Daarmee is hij/zij eigenlijk niet 1400 uur op jaarbasis beschikbaar, maar slechts een gedeelte daarvan. De resterende uren zijn dan eigenlijk niet beschikbaar, maar wel in euro's beschikbaar. Deze euro's kunnen dan bijvoorbeeld weer worden ingezet om – wanneer gewenst – externe capaciteit in te huren (echter slechts voor 80%).

4 PROGRAMMERING VAN DE UITVOERING

De VTH-instrumenten zijn verdeeld in een aantal onderwerpen. Deze onderwerpen komen in dit hoofdstuk terug met de bijbehorende geplande activiteiten en inzetraming.

Algemene werkzaamheden

De algemene werkzaamheden bestaan uit:

- Overleg over initiatieven, aanvragen en zaken
- Bedrijfsvoering, uitvoeringsprogramma, jaarverslag
- Bestuurlijke advisering
- Beheer en inrichting ICT-applicaties en werkprocessen
- Coördinatie van uitvoeringsdiensten en partners (zoals ODBN, VRBN)
- Afhandelen van verzoeken Wet open overheid (Woo)
- Ontwikkeling organisatie en pilotteam Omgeving

De geraamde inzet is 3,5 fte.

Algemene dienstverlening

De algemene dienstverlening bestaat uit:

- Afhandelen klantvragen en informatieverstrekking aan burgers, bedrijven en makelaars
- Algemene publicaties en onderhouden website
- Opstellen en wijzigen beleid en verordeningen

De geraamde inzet is 1,4 fte.

Omgevingsvergunningen en meldingen

De werkzaamheden bestaan uit voeren van (voor)overleg met initiatiefnemers, behandelen van vergunningaanvragen en meldingen.

Het gaat onder meer om:

- Bijdrage aan kerninstrumenten Omgevingswet (oa opbouw omgevingsplan)
- Intaketafel, omgevingstafel, vooroverleg
- Behandelen van vergunningaanvragen voor omgevingsplanactiviteiten
- Behandelen van meldingen (slopen, brandveilig gebruik)
- Zienswijzen, bezwaar en beroep

De geraamde inzet is 10,0 fte.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Onder het nieuwe stelsel ontvangt de gemeente meldingen en signalen van strijdigheid waar de gemeente een handhavende rol heeft. De werkzaamheden betreffen:

- Behandelen melding bouwen en gereedmelding
- Behandelen signalen strijdigheid tijdens de bouw

De geraamde inzet is 0,4 fte.

Toezicht op omgevingsvergunningen en meldingen

Dit betreft het toezicht op afgegeven omgevingsvergunningen, meldingen en bestaande bouw.

De werkzaamheden betreffen:

- Toezicht op bouwen, vergunningsvrije bouwwerken, kappen, aanleg, inrit, monumenten, sloop, brandveilig gebruik
- Toezicht op omgevingsveiligheid en bouwveiligheid

- Toezicht op illegaal gebruik en illegale bewoning
- Intrekken van een vergunning
- Toezicht op evenementen
- Toezicht op markt, kermis, horeca, kansspelen, terrassen
- Toezicht op de Alcoholwet

De geraamde inzet is 2,5 fte.

Handhaving

Dit betreft het afhandelen van handhavingsverzoeken en het opvolgen van geconstateerde overtredingen vanuit het toezicht. De werkzaamheden betreffen:

- Behandelen handhavingsverzoek
- Handhavings-, thema- en gebiedscontrole
- Legalisatieonderzoek
- Sluiten woningen of pand
- Vooraanschrijving en bestuursrechtelijke sancties
- Gedoogbesluit

De geraamde inzet is 2,8 fte.

Algemene Plaatselijke Verordening en Bijzondere Wetten

Dit betreft het afhandelen van vergunningen, meldingen en verzoeken tot ontheffing.

De werkzaamheden betreffen:

- Meldingen en vergunningen evenement
- Vergunningen APV (collecte, standplaats, stook, parkeren, etc)
- Vergunningen Alcoholwet
- Vergunningen kansspel, loterij

De geraamde inzet is 1,2 fte.

Openbare Ruimte

Dit betreft het afhandelen van meldingen ten aanzien van de openbare ruimte en het houden van gebiedstoezicht op diverse activiteiten door de BOA's.

De geraamde inzet is 3,6 fte.

Aanvullende aanpak vanuit beleidsplan

Dit betreft enkele aanvullende werkzaamheden op bovenstaand beschreven inzet op:

- Ondernijende activiteiten
- Arbeidsmigranten en illegale bewoning
- Landschappelijke inpassing
- Tijdelijke vergunningen VAB-locaties

De geraamde inzet is 1,5 fte.

5 INZICHT IN INZET

Dit uitvoeringsprogramma geeft de geraamde inzet aan die benodigd is om alle taken uit te voeren op het niveau dat is vastgelegd in ons beleidsplan en andere relevante beleidsdocumenten. Indien we de benodigde capaciteit afzetten tegen de beschikbare capaciteit dan ontstaat het beeld in onderstaande tabel (aantallen in FTE):

Team VTHV	Benodigde capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vershil
Vergunningen en administratie	13745	10192	-3553
Toezicht	5595	4200	-1395
Juridisch en handhaving	6027	4970	-1057
Veiligheid / BOA	7031	6300	-731
Ruimtelijke Ordening	1365	1365	0
Vergunningen APV en BW	3229	3332	103
Bedrijfsvoering	1400	1400	0
Totaal	38392	31759	-6633

Het overzicht laat zien dat meer capaciteit is benodigd dan dat er beschikbaar is. Concreet kan worden gesteld dat we 6633 uur te kort komen om onze taken volledig te kunnen uitvoeren. Na correctie met 752 uur (beschikbare capaciteit vanuit R&B op onderdeel BAG/Kadaster/BSOB) komt het tekort uit op 5881 uur.

Bij de raming van de benodigde capaciteit is er onzekerheid als gevolg van de invoering van de Omgevingswet en de Wkb. De berekening gaat ervan uit dat onze dienstverlening geheel volgens onze ambities en werkprocessen onder de Omgevingswet verloopt. Ook gaat de berekening ervan uit dat de initiatiefnemers onder de Wkb de meldingen doen die we beoordelen en dat er signalen binnenkomen van door de kwaliteitsborgers geconstateerde afwijkingen tijdens de bouw.

Er wordt voorgesteld om de effecten van beide wetten vanaf de invoering (per 1 januari 2024) goed te monitoren en - waar nodig - bij te schakelen met tijdelijke capaciteitsinzet. De verwachting is dat de benodigde capaciteit richting 2025 iets afneemt als de Wkb volledig in werking is.

NB. Bij de benodigde capaciteit is geen rekening gehouden met eventuele landelijke prioriteiten of projecten, die capaciteitsinzet vragen. De ervaring is dat landelijke prioriteiten of projecten doorgaans in samenwerking met de regio worden opgepakt en dat we op dat moment beoordelen hoe we met een eventuele capaciteitsvraag omgaan.

Hoe gaan we om met dit tekort aan capaciteit?

Het tekort aan beschikbare capaciteit kan in meer of mindere mate gevolgen hebben voor de kwaliteit van onze dienstverlening. Dit kan zich onder meer als volgt uiten:

- Langere doorlooptijden bij intake- en omgevingstafel/vooroverlegfase.

- Langere doorlooptijden bij vergunningverlening
- Langere doorlooptijden bij het op- en afhandelen van klachten/meldingen en handhavingsverzoeken.
- Mindere kwaliteit van genomen besluiten, die mogelijk bij de rechter onderuit worden gehaald.
- Minder contactmomenten/terugkoppelmomenten met initiatiefnemers.
- Mindere kwaliteit van informatieverstrekking.

Wat kunnen we doen om bovenstaande (mogelijke) gevolgen te beheersen, (deels) te voorkomen?

Daar waar het gaat om vraaggestuurde producten (zoals vergunningaanvragen, klachten/meldingen en handhavingsverzoeken), zijn deze minder beïnvloedbaar. Als ze worden ontvangen, moeten we ermee aan de slag.

Dat is anders bij handhaving van gemeentewege. Als er geen verzoek tot handhaving ligt, kan de gemeente in voorkomende gevallen bij geconstateerde overtredingen zelf bepalen of ze het handhavingstraject wil gaan opstarten.

Dat is gekoppeld aan de prioritering. Vooralsnog zijn we voor 2024 uitgegaan van 75 gevallen, waarin we zelfstandig (van gemeenteweg) het handhavingstraject opstarten (bestuurlijke sancties opleggen). Uitgaande van een kengetal van 20 uur per geval komt dit neer op 1200 uur. Dit aantal geraamde uren kunnen we beïnvloeden door minder zaken zelfstandig/van gemeentewege op te pakken. Ook in 2024 worden structurele overlegmomenten met de portefeuillehouder Handhaving ingepland/georganiseerd, waarbij het prioriteren van zaken, resp. het werken met een handhavingslijst centraal staat.

6 VERANTWOORDING

Door registratie en monitoring beoordelen we in welke mate de doelen uit het beleidsplan en de geplande werkzaamheden in dit uitvoeringsprogramma worden gerealiseerd. Deze voortgang komt qua bedrijfsvoering (budgetten, inzet capaciteit, productie) terug in de reguliere planning en control-cyclus. In het jaarverslag VTH leggen we verantwoording af over de realisatie van de beleidsdoelen en de gerealiseerde prestaties conform de planning in dit uitvoeringsprogramma.

Op basis van het nieuwe beleidsplan VTH voor de periode 2024-2027 en de impact van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zullen we begin 2025 een evaluatie uitvoeren en waar nodig anticiperen op bijstelling van de uitvoering.

Het beleidsplan 2024-2027 is afgestemd met onze partners (ODBN, VRBN, politie, OM). Met de ODBN en de VRBN stemmen we actief de uitvoeringsprogramma's af en beiden verzorgen ook (tussentijdse) rapportages. Met de politie en het OM stemmen we de geplande gezamenlijk aanpak af (strafrecht/bestuursrecht).

BIJLAGE: DETAILBEREKENING

